Изх. № 251-056/27.05.2026

СТАНОВИЩЕ
ОТ ГРАЖДАНСКИ ИНСТИТУТ

ОТНОСНО: ПРОЕКТА ЗА СТРАТЕГИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ДАННИТЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ 2026-2030 г.

През последните години за използването на данни за ефективно планиране, изпълнение, наблюдение и оценка на публичните политики и развитието на грамотността за работа с данни са сред основните изследователски теми на Граждански институт.
Въз основа на нашите изследвания бихме искали да направим препоръки по отношение на проекта за СТРАТЕГИЯ ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ДАННИТЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ 2026-2030 г. в следните насоки:

- Развитие на грамотност за работа с данни
- Отваряне на данните от Единната система за туристическа информация, като набор от динамични данни с висока икономическа и обществена стойност;
- Въвеждане на стандарт за данни и отваряне на данните за изпълнението на проекти за публична инфраструктура.

I. Развитие на грамотността за работа с данни

След преглед на проекта на Стратегия за управление на данните на Република България 2026–2030 г. изразяваме принципна подкрепа за документа, доколкото той поставя данните като стратегически ресурс за публичното управление, икономиката, научните изследвания и иновациите. Стратегията правилно идентифицира необходимостта от по-добър достъп до данни, повишаване на тяхното качество, развитие на сигурна среда за обмен и създаване на организационни условия за използване на данни от свързани устройства и услуги.
В същото време считаме, че в проекта следва да бъде по-ясно и самостоятелно развита темата за **грамотността за работа с данни**, тъй като тя е ключова предпоставка за реалното постигане на заложените стратегически цели. Наличието на повече, по-качествени и по-достъпни данни само по себе си не гарантира тяхното ефективно използване, ако публичната администрация, бизнесът, образователните институции и гражданите не разполагат с достатъчно знания и умения за търсене, разбиране, анализ, интерпретация, визуализация и отговорно използване на данни.

Проектът на стратегията отчита необходимостта от изграждане на институционален капацитет и повишаване на експертните знания и умения на служителите в публичната администрация. Това е положителен елемент, но темата е разгледана по-скоро като съпътстващо условие за изпълнение, а не като самостоятелен стратегически приоритет и съответни оперативни цели. При положение че стратегията цели управление, основано на данни, грамотността за работа с данни следва да бъде изведена като хоризонтален фактор за успех.

Особено важно е да се подчертае, че грамотността за работа с данни не се изчерпва с технически умения. Тя включва разбиране на качеството и ограниченията на данните, способност за критична оценка на източниците, познаване на основни принципи за защита на личните данни, етична употреба на данни и разбиране на рисковете при използване на алгоритми и системи с изкуствен интелект. Това е пряко свързано с принципите, заложени в стратегията — качество по подразбиране, оперативна съвместимост, сигурност и доверие, както и използване на данни в подкрепа на публичните политики.

Предлагаме в раздел SWAT анализа като слаба страна да се добави „ниска грамотност за работа с данни“ и като възможност „повишена грамотност за работа с данни“.

Във в раздел „Визия“ предлагаме изразът „развитие на умения и човешки капитал за управление на данни “ да се замени с израза „развитие на грамотността за работа с данни“.

В тази връзка също така предлагаме в стратегията да бъде включена изрична оперативна цел, насочена към **развитие на грамотността за работа с данни в публичния сектор, образователната система, бизнеса и гражданското обществото**. Тя може да бъде част от стратегическа цел 2, свързана с качествените данни, или да бъде формулирана като хоризонтална мярка към всички стратегически цели.

Предлагаме следната примерна формулировка:

Оперативна цел: Развитие на грамотността за работа с данни и изграждане на практически умения за използване на данни при вземане на решения.

Целта следва да обхване повишаване на знанията и уменията на служителите в публичната администрация, органите на местното самоуправление, образователните и научните организации, както и насърчаване на базова гражданска грамотност относно използването на публични и отворени данни. Необходимо е да се разработят обучителни програми, практически ръководства и стандартизирани модули за работа с данни, включително за търсене, обработка, анализ, визуализация и интерпретация на данни.

Като възможни мерки могат да бъдат предвидени:

1. Разработване на национална рамка за компетентности по грамотност за работа с данни, съобразена с различните нива на отговорност — ръководители, експерти, ИТ специалисти, анализатори и служители, работещи с набори от данни в публични организации.

2. Въвеждане на задължителни базови обучения за служители в публични организации, които създават, поддържат, публикуват или използват данни.
3. Създаване на практически обучителни модули по теми като качество на данните, метаданни, отворени данни, визуализация, работа с таблични данни, използване на Портала за отворени данни, защита на личните данни и етична употреба на данни.
4. Насърчаване на използването на данни при разработване, мониторинг и оценка на публични политики чрез практически казуси и методически указания.
5. Включване на темата за грамотността за работа с данни в партньорства с образователните организации, научни организации, бизнеса и гражданския сектор.
6. Разработване на публично достъпни ресурси за граждани и организации, които да подпомагат използването на отворени данни и да повишават доверието в публичните информационни ресурси.

Подходящо е към тази цел да бъдат добавени и конкретни индикатори за напредък, например:

Индикатор	**Мерна единица**	**Текуща стойност**	**Целева стойност за 2030 г.**
Брой обучени служители от публичната администрация по теми, свързани с грамотност за работа с данни	брой	0	минимум 5 000
Брой администрации с определени служители/екипи с функции по управление и анализ на данни	брой	0	минимум 100
Брой разработени обучителни модули и практически ръководства	брой	0	минимум 10
Брой проведени практически обучения, семинари или работилници	брой	0	минимум 100
Брой на обучени преподаватели в образователни организации за преподаване теми, свързани с грамотност за работа с данни	Брой	да се установи	Минимум 1000
Дял на администрациите, които използват данни при мониторинг и оценка на политики	процент	да се установи	минимум 50%

Необходимо е също стратегията да разграничи поне три нива на грамотност за работа с данни:
Базово ниво — умения за откриване, четене, разбиране и използване на публични данни, включително отворени данни.

Експертно ниво — умения за обработка, анализ, визуализация, оценка на качество и създаване на аналитични продукти.

Управленско ниво — способност за вземане на решения, основани на данни, формулиране на политики чрез доказателства и оценка на въздействието на мерките.

Включването на такава рамка ще направи стратегията по-практически приложима и ще подпомогне прехода от формално публикуване на данни към реално използване на данни за управление, иновации и обществена стойност.

Въз основа на резултатите от нашите изследвания можем да обобщим, че най-голямата слабост в българската образователна система по отношение на развитието на грамотността за работа с данни е, че грамотността за работа с данни не е ясно дефинирана като самостоятелна образователна цел. Липсва видима рамка, която да казва какво трябва да може ученикът на различни етапи: да събира данни, да ги почиства, да ги организира в таблици, да прави базов статистически анализ, да визуализира, да интерпретира графики, да разпознава манипулации, да използва данни за аргументиране и да разбира етичните рискове. Втора слабост е, че образователната политиката изглежда силно зависима от инфраструктурни и проектни мерки — платформи, оборудване, STEM кабинети, дигитално съдържание — но по-слабо видими са учебните резултати, методиката и оценяването на конкретни умения за работа с данни. Трета слабост е рискът грамотността за работа с данни да остане ограничена до ИКТ, математика и STEM, вместо да бъде хоризонтална компетентност във всички предмети — история, география, гражданско образование, икономика, биология, професионална подготовка, предприемачество и др.

От стратегическо значение за преодоляването на тези слабости стратегията в включва ангажимент за Министерството на образованието и науката да въведе **обща рамка „Грамотност за работа с данни в образованието**“, която да се прилага във всички държавни образователни стандарти чрез уроци, казуси, практически задачи и оценяване на знанията, уменията и компетентностите за събиране, обработване, проверяване, интерпретиране и представяне данни при спазване на изискванията за точност, поверителност и етична употреба. Така всеки завършващ средно образование ще може не само да използва хардуер и софтуер, а да разбира, проверява, анализира, защитава и използва данни за решение. В подкрепа е необходимо да бъдат предложени програми за квалификация на учители за прилагане на методология за преподаването на инструменти и за методи за работа с данни, както и за развитие на критично мислене чрез работа с данни

Новоутвърдените държавни образователни стандарти и национални изпитни програми по новия Списък на професиите за професионално образование и обучение 2024 (в сила от 2026г) показват неравномерно, но ясно засилващо се присъствие на грамотността за работа с данни в професионалното образование и обучение. Те създават добра основа за развитие на грамотността за работа с данни в професионалното образование и обучение, но тази грамотност все още е

предимно вградена в професионалните дейности, а не ясно дефинирана като хоризонтална компетентност. Общата препоръка Стратегията да предвиди ангажимент за МОН и НАПОО да въведат единен междупрофесионален стандарт за грамотност за работа с данни в НИП: всяка професия да проверява не само знания и действия, а и способност ученикът да използва данни за обосновано професионално решение.

В заключение, проектът на стратегията представлява важна стъпка към изграждане на национална екосистема за данни. За да бъде тя устойчива и ефективна, е необходимо развитието на грамотността за работа с данни да бъде изрично включено като хоризонтален приоритет, придружен от конкретни мерки, отговорни институции, срокове и измерими индикатори. Без такъв компонент съществува риск подобрената инфраструктура и нормативна рамка да не доведат до съществено повишаване на реалното използване на данни в публичния сектор, бизнеса и обществото.

II. Отваряне на данните от Единната система за туристическа информация, като набор от динамични данни с висока икономическа и обществена стойност;

Съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/138 наборите от данни за туристическите потоци сред данни с висока обществена и икономическа стойност за обществеността.

Целта е да се насочена към предоставяне на набори от данни с висока обществена и икономическа стойност по смисъла на Регламент за изпълнение (ЕС) 2023/138. За тази цел следва да се осъществи надграждане на ПОД и НППД, като се отворят първичните данните от ЕСТИ, в включително за аналитични и изследователски цели. [НН1.1]

Въз основа на резултатите от проведените проучвания и обществени дискусии през 2025-2026 в рамките на проект в рамките на проект „ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ НА ДАННИТЕ В ТУРИЗМА В БЪЛГАРИЯ“[1] стартирахме Национална кампания „ДА ОТВОРИМ ЕСТИ!“ , която и има за цел отварянето на „суровите“ данни от Единната система за туристическа информация ЕСТИ в реално време, която се подкрепя широко както частни, така и от публични организации в туристическия сектор. Внесохме писмо в Министерство на туризма с Вх. № Т-26-С-81/25.03.2025 с предложение за отваряне на данните от Единната система за туристическа информация – ЕСТИ.

Данните от ЕСТИ имат характер на „динамични данни“ по смисъла Директивата за отворените данни. След прилагането на ефективни мерки за тяхното анонимизиране на личните данни и за

[1] Проектът „ДОБРО УПРАВЛЕНИЕ НА ДАННИТЕ В ТУРИЗМА В БЪЛГАРИЯ“ в рамките на инициативата SMARTOURISM.BG е насочен към промотиране и подкрепа на основано на данни управление на туристическия сектор с цел подобряване на туристическото преживяване, оперативната и финансовата ефективност и устойчиво развитие на сектора в България. По подробно виж. http://data.smartourism.bg

защита на търговска поверителна информация, те могат да бъдат публикувани с ден назад на Портала за отворени данни в машинночитаем формат. ,
Туристическият сектор свързва тяхното повторно използване се свързва със значителни ползи за обществото, околната среда и икономиката, по-специално поради тяхната пригодност за създаване на услуги с добавена стойност, приложения, Броят на потенциалните ползватели на този набор от данни е много широк – включва както представители на организациите, управляващи туристически дестинации (напр. общини и др.), туристическия бизнес, научно-изследователските организации, както и образователните организации, включително и чуждестранни партньори на българския туристически бизнес.

В таблицата с показателите към **СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1.Подобряване на достъпа и използването на данни Оперативна цел 3. Осигуряване на възможност за достъп до данни с висока стойност за обществеността** в колона „Целева стойност 2030“ да увеличим на броя 3 и в колона „Източник на информация“ да добавим ЕСТИ на Министерството на туризма .

Показател за резултат към целта: Наименование	**Мерна единица (бр., %)**	**Текуща стойност (към 2026 г.)**	**Целева стойност за 2030 г.**	**Източник на информация**
Надградени ПОД и НППД с цел създаване на функционалност за достъп до високостойностни данни	Брой	0	2	ЦАИС ЕОП

III. Въвеждане на стандарт за данни и отваряне на данните за изпълнението на проекти за публична инфраструктура.

1. Настоящото становище подкрепя необходимостта проектът за Стратегия за управление на данните в Република България изрично да включи управление на данните за обществени поръчки, свързани с публична инфраструктура и строителство, като самостоятелен приоритет с ясни стандарти, отговорности и срокове за изпълнение. Инфраструктурните и строителните проекти, финансирани, възлагани или управлявани от публични органи, имат значително обществено, икономическо и фискално въздействие. Те са дългосрочни, капиталоемки и включват множество заинтересовани страни: възложители, изпълнители, консултанти, контролни органи, местни общности и финансиращи институции. Поради това управлението на данните за тези проекти не следва да се разглежда само като техническа задача, а като ключов инструмент за превенция на корупция, по-добро планиране, ефективно изпълнение, граждански контрол и защита на обществения интерес.

Предлагаме в Стратегията да бъде заложено задължително, проактивно, машинночетимо и стандартизирано публикуване на данни през целия жизнен цикъл на инфраструктурните и строителните проекти: планиране, подготовка, търг, възлагане, договор, изпълнение, изменения, плащания, завършване, експлоатация и последващ контрол.

2. Обосновка: защо данните за инфраструктурните поръчки са стратегически ресурс

Публичната инфраструктура обхваща както физически активи - пътища, мостове, водоснабдяване, енергийни системи, телекомуникации, обществени сгради и съоръжения - така и институционалната и регулаторната среда, която осигурява тяхното планиране, финансиране, изграждане, поддръжка и контрол. Строителните проекти са оперативният механизъм, чрез който стратегическите инфраструктурни политики се превръщат в конкретни обекти и услуги.

Липсата на навременни, пълни и съпоставими данни води до повишен риск от грешки в планирането, неефективно разходване, ограничена конкуренция, забавяне на изпълнението, необосновани изменения на договори и трудност при оценката на резултатите. Международният опит показва, че големите инфраструктурни проекти често са изложени на риск от превишаване на разходите, забавяне на графиците и управленски дефицити. Именно поради това данните трябва да бъдат събирани и поддържани от самото начало на проекта до неговото приключване и последваща експлоатация.

Световната банка подчертава значението на хомогенното събиране на данни между институциите и на свързването на информацията от различните етапи на поръчките - търг, оферти, възлагане, договор и изпълнение. Подобен подход позволява не само административен контрол, но и анализ на риска, оценка на ефективността и вземане на решения, основани на доказателства.

3. Международни стандарти и примери, които следва да бъдат използвани

Стратегията следва да се позове на вече утвърдени международни стандарти и практики, вместо да създава изцяло нов национален модел без съпоставимост. Особено релевантни са OCDS, OC4IDS и CoST IDS.

Стандарт/пример	**Съдържание**	**Значение за България**
OCDS - Open Contracting Data Standard	Структурирано публикуване на данни за планиране, търгове, възлагания, договори, изменения и изпълнение.	Може да бъде задължителният формат за експортът от ЦАИС ЕОП/ПОД и за създаване на национална аналитична база.

OC4IDS / CoST IDS	67 ключови точки от данни на ниво проект и договор, обхващащи целия жизнен цикъл на инфраструктурен проект.	Осигурява връзка между проекта и всички свързани договори, плащания, изменения, етапи, одобрения и резултати.
KONEPS, Република Корея	Електронната система за обществени поръчки намалява времето за обработка на офертите от приблизително 30 часа до около 2 часа.	Показва, че стандартизираното цифрово управление повишава едновременно ефективността и прозрачността.
Украйна - ProZorro и OC4IDS	Публикувани са над 80 000 инфраструктурни проекта, което увеличава публичния надзор.	Показва приложимостта на стандарта в държава с високи инфраструктурни нужди и силна необходимост от обществен контрол.
Гана, Индонезия, Малави, Мексико	Използване на OC4IDS за интеграция в електронни системи, донорска отчетност, одит и междуведомствено сравнение.	Демонстрира възможност за адаптация в различни институционални среди и за нуждите на различни контролни органи.

4. Основни проблеми, които стратегията трябва да адресира

4.1. Слабо и непоследователно прилагане на правилата за достъп до информация

Съществуващите правни рамки за достъп до обществена информация могат да бъдат силни на ниво закон, но слабо прилагани на практика. При инфраструктурните поръчки често се използват изключения като търговска тайна, икономически интерес или сигурност, което ограничава проактивното публикуване.

Примери от Гърция, Италия и Румъния показват, че формалното транспониране на правила за прозрачност не гарантира реален достъп до структурирани и повторно

използваеми данни. Забавянията, непълните отговори и отказите възпрепятстват гражданския и институционалния контрол.

4.2. Бюрократична непрозрачност и нееднакви вътрешни процеси

Данните често се съхраняват в хартиени, изолирани или несъвместими системи. Това води до неравномерно публикуване и липса на стандартизирани административни процедури. За България е особено важно, че макар да съществуват електронни платформи за обществени поръчки, множество документи на ниво проект - например предпроектни проучвания, екологични оценки, линейни графици, изменения на договори и данни за изпълнение - не се публикуват системно, особено на общинско ниво.

4.3. Фрагментация на данните между институции и нива на управление

Информацията за инфраструктурните проекти често е разпръсната между възложители, ресорни министерства, общини, контролни органи, финансиращи институции и европейски регистри. Без единен идентификатор на проект и обща схема за данни не може да се проследи пълният жизнен цикъл.

Германия, Полша и Франция показват, че дори държави с развити административни системи срещат сериозни трудности, когато данните за планиране, търгове, договори и изпълнение се поддържат в различни регистри без единен проектен контекст.

4.4. Съпротива от политически и търговски интереси

Инфраструктурните поръчки са с висока стойност и често са политически чувствителни. Подробното публикуване на данни за участници, подизпълнители, изменения, плащания и бенефициентна собственост може да разкрие корупционни модели, свързани фирми, ограничена конкуренция или неефективно управление.

Примери от Унгария, Италия и Испания показват, че съпротивата срещу пълното разкриване на данни е особено силна при големи инфраструктурни концесии, проекти с европейско финансиране и местни строителни поръчки.

5. Български контекст и необходимост от специален фокус в стратегията

В България Законът за достъп до обществена информация предвижда широки задължения за разкриване, но практиката продължава да показва пропуски при проактивното публикуване, неравномерни реакции на институциите и нужда от съдебно търсене на информация. Докладите и практиката в областта на достъпа до информация показват, че

прозрачността при обществени поръчки, публични финанси и проактивно публикуване остава непоследователна.

Екосистемата за електронни обществени поръчки е концентрирана около ЦАИС ЕОП и Агенцията за обществени поръчки, но това не е достатъчно само по себе си. Платформа за провеждане на процедури не е равнозначна на пълна инфраструктура за управление на данни през жизнения цикъл на строителен проект. Необходими са стандартизирани машинночетими данни, автоматична проверка на пълнотата, групово изтегляне, връзка между проект и договори, както и общ модел за публикуване от министерства, общини и публични дружества.

Съществуващата фрагментация между исторически регистри, ЦАИС ЕОП, TED, секторни системи и документи на отделни възложители прави анализа труден и създава зависимост от вторично агрегирани източници. Това ограничава възможността за навременен надзор и за системно установяване на рискови модели като единични оферти, кратки срокове, повтарящи се възложител-изпълнител комбинации, чести изменения и непрозрачни плащания.

Съдебните казуси показват практическата значимост на проблема: достъп до линейни графици за строително-монтажни работи в община Севлиево; информация за детски площадки и велоалеи в община Бургас; доклад за състоянието на магистрала „Струма“; договори с подизпълнители за драгиране на каналите на пристанище Варна; доклади от инспекции на строителството; договори и плащания на „Автомагистрали“ ЕАД. Общото между тези случаи е, че данните са от очевиден обществен интерес и би следвало да бъдат публикувани проактивно, а не да се търсят чрез индивидуални заявления и съдебни производства.

6. Предложения за включване в Стратегията за управление на данните

6.1. Задължителен национален стандарт за данни за обществени поръчки

Да се въведе задължително публикуване на данни в съответствие с OCDS за всички обществени поръчки, като при строителни и инфраструктурни поръчки се включат данни за планиране, договори, изменения, изпълнение, плащания и крайни резултати. Експортът от ЦАИС ЕОП/ПОД следва да бъде машинночетим, с групово изтегляне и публичен API.

6.2. Специализиран стандарт за инфраструктурни и строителни проекти

Да се въведе OC4IDS/CoST IDS за инфраструктурни проекти, финансирани, възлагани или управлявани от държавни органи, общини, публични предприятия и дружества с публично участие. Минималният набор следва да включва 67-те базови точки от данни на CoST IDS, включително идентификация на проекта, подготовка, финансиране, одобрения, екологични и социални оценки, договори, изменения, етапи, плащания и завършване.

6.3. Национален идентификатор на инфраструктурен проект

Да се създаде единен национален идентификатор, който свързва стратегическо планиране, бюджетиране, обществени поръчки, договори, подизпълнители, плащания, строителен контрол, разрешителни, изменения и резултати. Този идентификатор трябва да позволява проследяване на проектите през различните системи и институции.

6.4. Публичност по подразбиране и ограничени изключения

Стратегията следва да въведе принцип, че данните за инфраструктурни и строителни проекти се публикуват проактивно по подразбиране. Всяко ограничение, основано на търговска тайна, сигурност или друг защитен интерес, трябва да бъде конкретно мотивирано, пропорционално, с публичен регистър на отказите и възможност за последващ контрол.

6.5. Стандартизирани срокове за публикуване

Да се определят задължителни срокове за публикуване: при планиране и бюджетиране, при откриване на процедура, при възлагане, при подписване и изменение на договор, при плащане, при междинни етапи, при приемане на обекта и при последващи проверки. Препоръчително е актуализацията да бъде най-малко месечна за активни договори и тримесечна за агрегирани аналитични набори.

6.6. Табла за риск и обществен надзор

Да се разработят публични табла с индикатори за риск: процедури с една оферта, договаряне без конкуренция, кратки срокове, необичайно високи изменения, повтарящи се възложител-изпълнител комбинации, концентрация при изпълнители, закъснения, разминаване между бюджет и реални плащания, липсващи документи и данни за подизпълнители.

6.7. Оперативна съвместимост между ЦАИС ЕОП, TED и секторни системи

Да се приеме пътна карта за свързване на ЦАИС ЕОП, Регистъра на обществените поръчки, TED, бюджетните системи, системите на ресорните министерства, общините, строителния контрол и регистрите за собственост и бенефициентна собственост, при спазване на приложимите правила за защита на личните данни.

6.8. Капацитет, контрол и отговорност

Да се определят институционални отговорности за качеството на данните, включително задължения на възложителите, АОП, ресорните министерства, общините, контролни органи и одитни институции. Да се въведат проверки за пълнота и валидност на публикуваните набори от данни, както и последици при системно непубликуване или публикуване в неизползваем формат.

7. Предложение за текст в стратегията

„Република България въвежда задължителен модел за проактивно, машинночетимо и стандартизирано публикуване на данни за обществени поръчки, свързани с инфраструктурни и строителни проекти, основан на Open Contracting Data Standard (OCDS) и Open Contracting for Infrastructure Data Standard (OC4IDS/CoST IDS). Данните се публикуват през целия жизнен цикъл на проекта - от планиране и подготовка до възлагане, изпълнение, изменения, плащания, завършване и последващ контрол. Публикуването се извършва чрез interoperable национална инфраструктура за данни, включваща единен идентификатор на инфраструктурен проект, машинночетими формати, групово изтегляне, публичен API и механизми за автоматична проверка на пълнотата и качеството. Ограниченията на достъпа са изключение, което се мотивира конкретно и подлежи на публичен отчет и контрол.“

Във връзка с основния принцип на развитие

Във връзка с Оперативна цел 2. Прилагане на стандарти и мерки за оперативна съвместимост на данни предлагаме да се утвърждавани стандарт за данните за изпълнението на проекти за публична инфраструктура, които възложителите на обществени поръчки да събират и публикуват въз основа на добрите международни практики.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1.

Подобряване на достъпа и използването на данни Оперативна цел 4. Публикуване на данни с висока стойност.

Да се добавят следните показатели за постигане целта

Наименование	**Мерна единица (бр., %)**	**Текуща стойност (за 2026г.)**	**Целева стойност за 2030 г.**	**Източник на информация**
Брой държавни органи, възлагащи обществени поръчки, предоставят текуща информация за изпълнението на обществените поръчки за публична инфраструктура	Брой	0	5	ПОД Официални интернет страници на организации от обществения сектор
Брой общини, възлагащи обществени поръчки, предоставят текуща информация за изпълнението на обществените поръчки за публична инфраструктура	Брой	0	10	ПОД Официални интернет страници на организации от обществения сектор

7.Включването на специален приоритет за данните за инфраструктурните и строителните обществени поръчки в Стратегията за управление на данните е необходимо условие за реална публичност, отчетност и превенция на корупционни и неефективни практики. Правната рамка за достъп до информация е важна, но сама по себе си не е достатъчна, ако данните се публикуват късно, непълно, в несъвместими формати или само след заявления и съдебни дела.

Стратегията трябва да премине от подход „документ при поискване“ към подход „структурирани данни по подразбиране“. Това ще позволи по-добро управление на публичните ресурси, по-силна конкуренция, ранно откриване на рискове, сравнимост между институции и проекти, ефективен одит и реален граждански контрол.
Поради изложеното предлагаме проектът на Стратегия да бъде допълнен с конкретни мерки за въвеждане на OCDS и OC4IDS/CoST IDS, национален идентификатор на инфраструктурен проект, задължителни срокове и формати за публикуване, interoperable свързване на регистрите и публични инструменти за анализ на риска.

С уважение,

Фондация „Граждански институт“, ЕИК: 121645749
гр. София 1000, бул. „Ал. Дондуков“ 5, вх. 3, ап. 27
info@civilinstitute.org, +359 885 321 361